

Wojskowa Akademia Techniczna
Wydział Cybernetyki - Instytut Organizacji i Zarządzania
Zakład Bezpieczeństwa Narodowego

BEZPIECZEŃSTWO A UCZESTNICY PROCESU IMIGRACYJNEGO

mgr Małgorzata REJMAN-KAROLEWSKA
wolontariuszka Amnesty International
malgorzata.rejmankarolewska@wat.edu.pl

AGENDA

- Bezpieczeństwo
- Podstawowe pojęcia
 - Migrant
 - Emigrant
 - Imigrant
 - Uchodźca
- Dane statystyczne
- Przykłady
- Wybrane kampanie

„Od początku naszej cywilizacji wierzyliśmy, że człowiek uciekający przed wojną zasługuje, by go chronić. Dziś najbogatsi z nas to podważają, wmawiając nam, że uchodźcy to cwaniacy albo terroryści. (...) Ci, którzy mogą pomóc, zatrzymują drzwi przed tymi, którzy szukają bezpieczeństwa. To groźne i moralnie złe”

António Guterres, wysoki komisarz ONZ ds. uchodźców

BEZPIECZEŃSTWO

SŁOWO BEZPIECZEŃSTWO POCHODZI OD ŁACIŃSKICH SŁÓW SINE (BEZ) I CURA (OBAWA, STRACH, ZMARTWIENIE), CO W NAJPROSTSZYM ZNACZENIU OZNACZA BRAK STRACHU I ZMARTWIENI (BRAK NIEBEZPIECZEŃSTW), W WIELU SŁOWNIKACH MOŻNA WRĘCZ ZNALEŹĆ DEFINICJE BEZPIECZEŃSTWA POLEGAJĄCĄ NA PRZECIWSTAWIENIU JEJ ZAGROŻENIOM, LUB PO PROSTU JAKO BRAK ZAGROŻEŃ

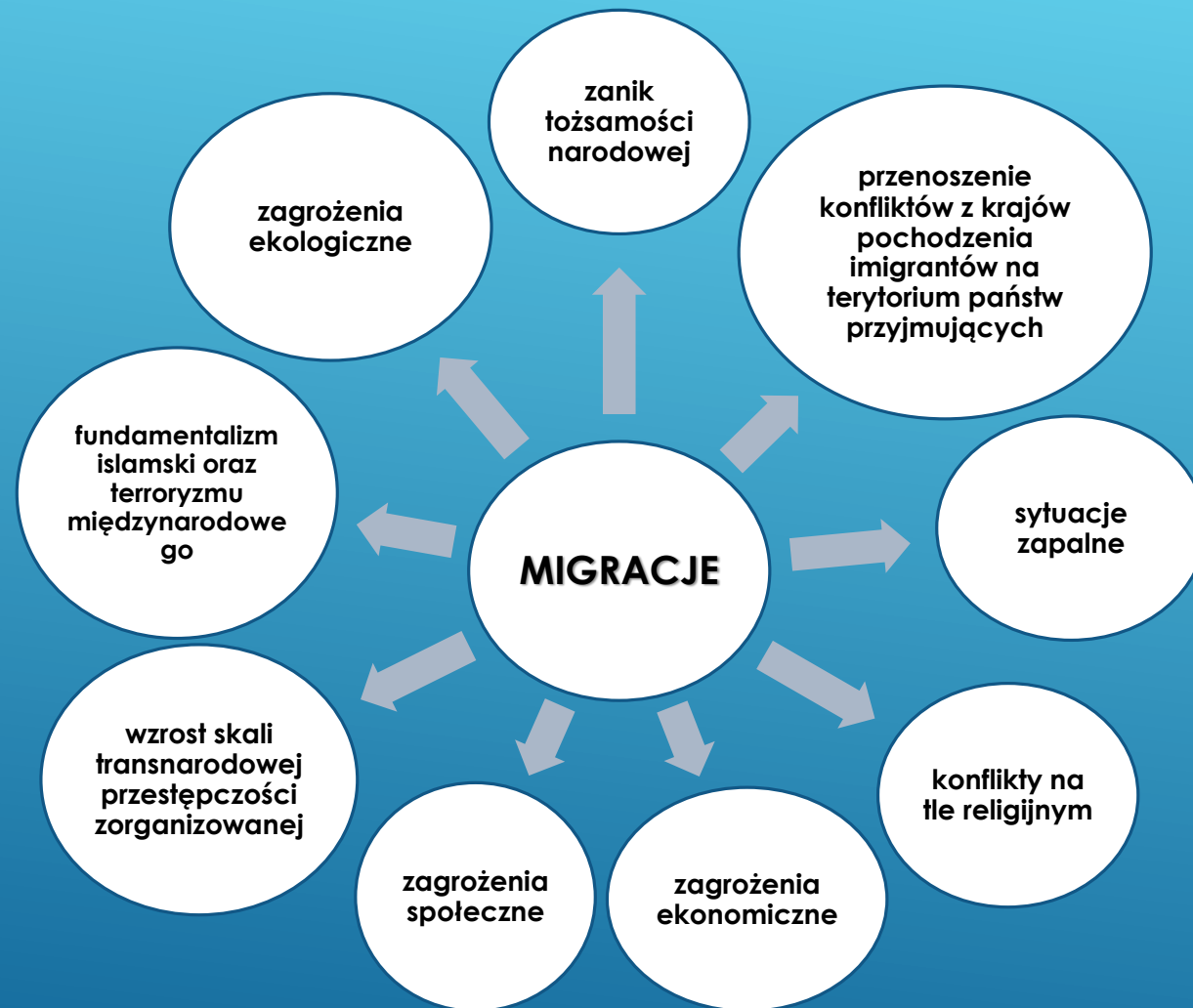

ZJAWISKO MIGRACJI JEST ZARÓWNO SKUTKIEM WIELU ZAGROŻEŃ
JAK I PUNKTEM WYJŚCIA DLA NOWYCH.

MIGRACJA ZOSTAŁA WYMIENIONA W PUNKCIE 30 STRATEGII
BEZPIECZEŃSTWA NARODOWEGO RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
JAKO JEDNO Z POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ: „(...)WYZWANIE
STANOWIĄ TEŻ NIEKONTROLOWANE MIGRACJE LUDNOŚCI,
WYWOŁANE ZARÓWNO PRZEZ KONFLIKTY, JAK I MAJĄCE SWE
ŹRÓDŁO W PROBLEMACH NATURY GOSPODARCZEJ
I SPOŁECZNEJ”.

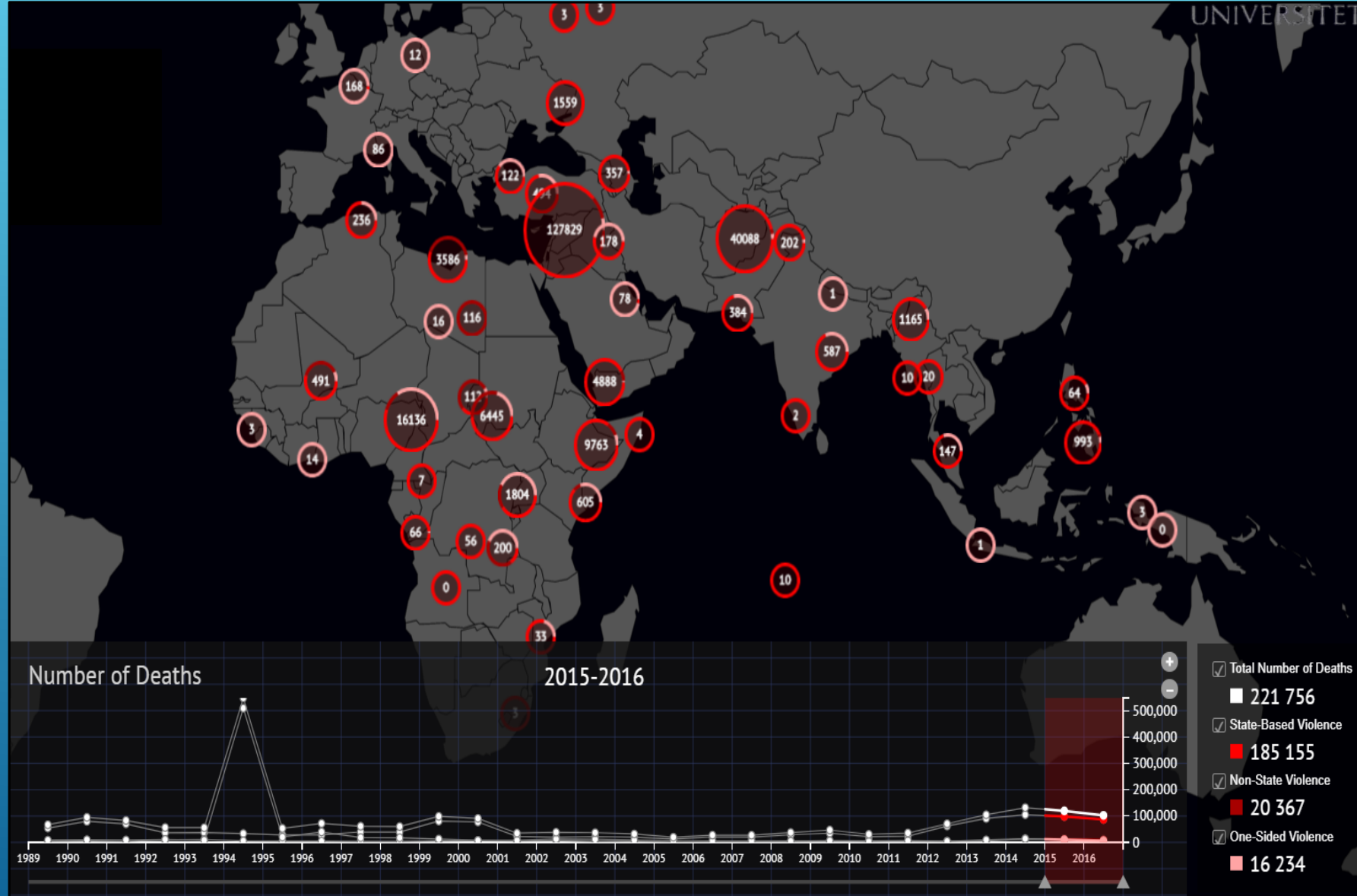
MIGRACJE JAKO POTENCJALNE ŹRÓDŁO NIEBEZPIECZEŃSTW

KONFLIKTY ZBROJNE 2015-2017

KONFLIKTY BĘDĄE JEDNĄ Z PRZYCZYN MIGRACJI

- konflikt (wg. UCDP) - sprzeczność do tycząca władzy lub terytorium, użycie siły z co najmniej dwóch stron, co najmniej jedna;
- konflikt o niskim natężeniu (ponad 25 zabitych rocznie/ 1000 podczas całego konfliktu);
- konflikt o średnim natężeniu (nie mniej niż 1000 zabitych rocznie)
- wojna to co najmniej 1000 osób zabitych rocznie w walkach

RODZAJE MIGRACJI

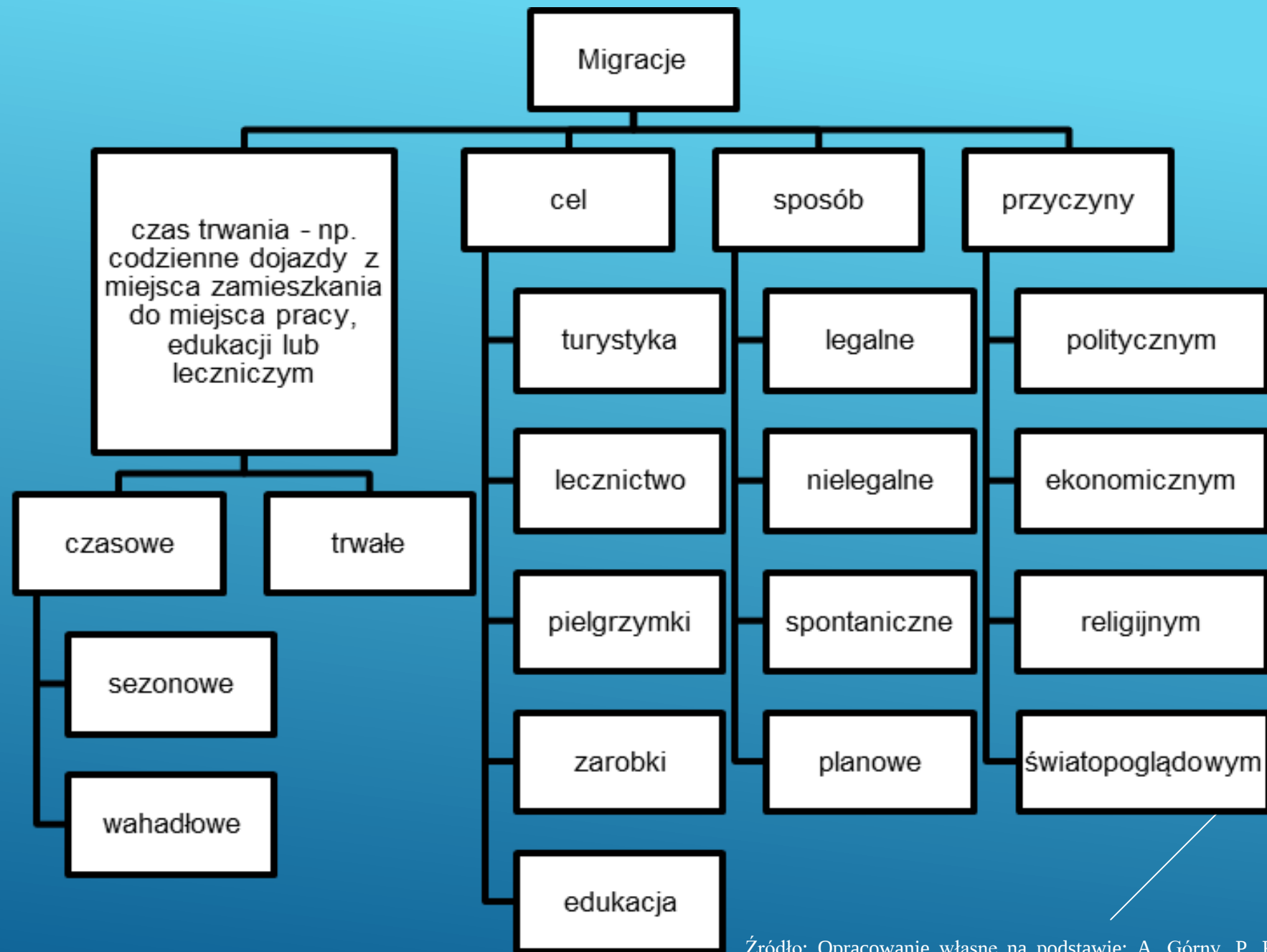
wewnętrzne – przemieszczenie się ludności w obrębie jednego kraju (regionu). W przypadku, gdy taka migracja spowodowana jest sytuacją zagrożenia w jednej części danego obszaru, np. trwającym tam konfliktem zbrojnym (np. obwód doniecki i ługański Ukrainy), możemy mówić o zjawisku uchodźstwa wewnętrznego;

zewnętrzne – analogicznie do migracji wewnętrznych, różniąc się opuszczaniem jednego terytorium (państwa) i kierowaniem się do innego;

przymusowe – wyjazd z kraju stałego pobytu w celu poszukiwania ochrony międzynarodowej. Migranci przymusowi są zmuszeni opuścić swój kraj ze względu na toczący się w kraju konflikt zbrojny, klęski żywiołowe, głód czy inne przyczyny, stanowiące zagrożenie życia;

dobrowolne – wyjazd z kraju stałego pobytu w celu realizacji określonych celów, jak np. podjęcie pracy, nauki, odbycie studiów, itp.;

nielegalne – związane z niezgodnym z przepisami przekroczeniem granic dotyczącymi warunków wjazdu i pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polski. O nielegalnym przekroczeniu granicy mówimy wtedy, gdy cudzoziemiec nie posiada dokumentów uprawniających go do przebywania w Polsce, np. wizy, ważnego zezwolenia na pobyt i itp.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: A. Górny, P. Kaczmarczyk, Uwarunkowania i mechanizmy migracji zarobkowych w świetle wybranych koncepcji teoretycznych [w:] „Working papers”, 2003, nr 49, s. 12.

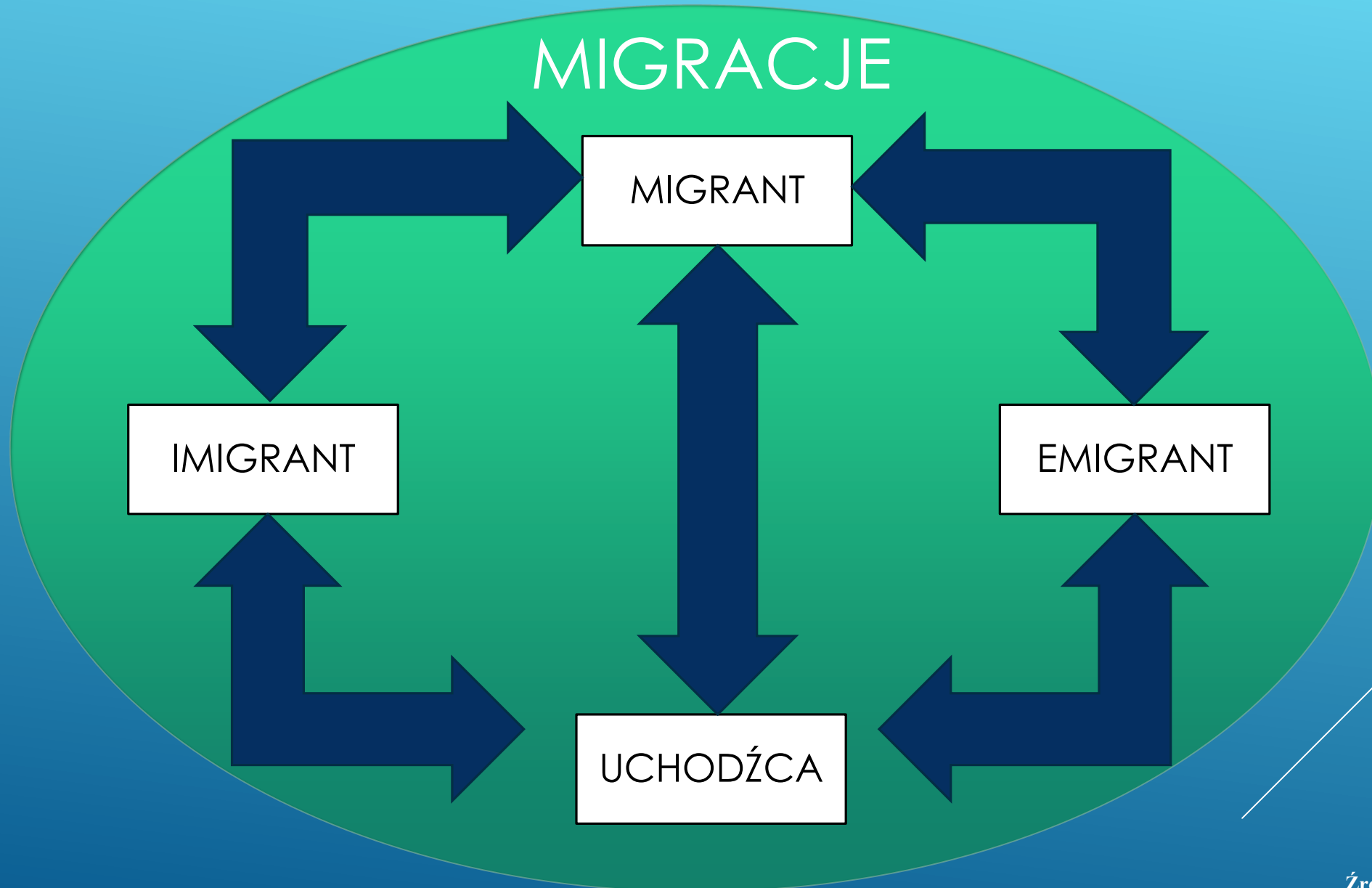
PODSTAWOWE POJĘCIA

- **Emigrant** – osoba, która wyjeżdża ze swojego kraju pochodzenia.
- **Imigrant** – osoba, która przyjeżdża do kraju innego niż jej kraj pochodzenia.
- **Uchodźca** – osoba chroniona prawem międzynarodowym.

UCHODźCY

- **Uchodźca** – osoba, która na skutek uzasadnionej obawy przed prześladowaniem z powodu swojej rasy, religii, narodowości, przekonań politycznych lub przynależności do określonej grupy społecznej zmuszona była opuścić kraj pochodzenia oraz która z powodu tych obaw nie może lub nie chce korzystać z ochrony swojego kraju. Uchodźcy uciekają przed prześladowaniami powstającymi, m.in. w wyniku wojen, rewolucji czy czystek etnicznych.
- **Status uchodźcy** – forma ochrony międzynarodowej przyznawana osobie, która spełnia przesłanki do uznania jej za uchodźcę (patrz: uchodźca). Zgodnie z polskim prawem status uchodźcy nadawany jest bezterminowo, a osoba, która go uzyskała, może korzystać z większości praw socjalnych przysługujących obywatelom polskim.

Polisemia pojęć związanych z migracjami

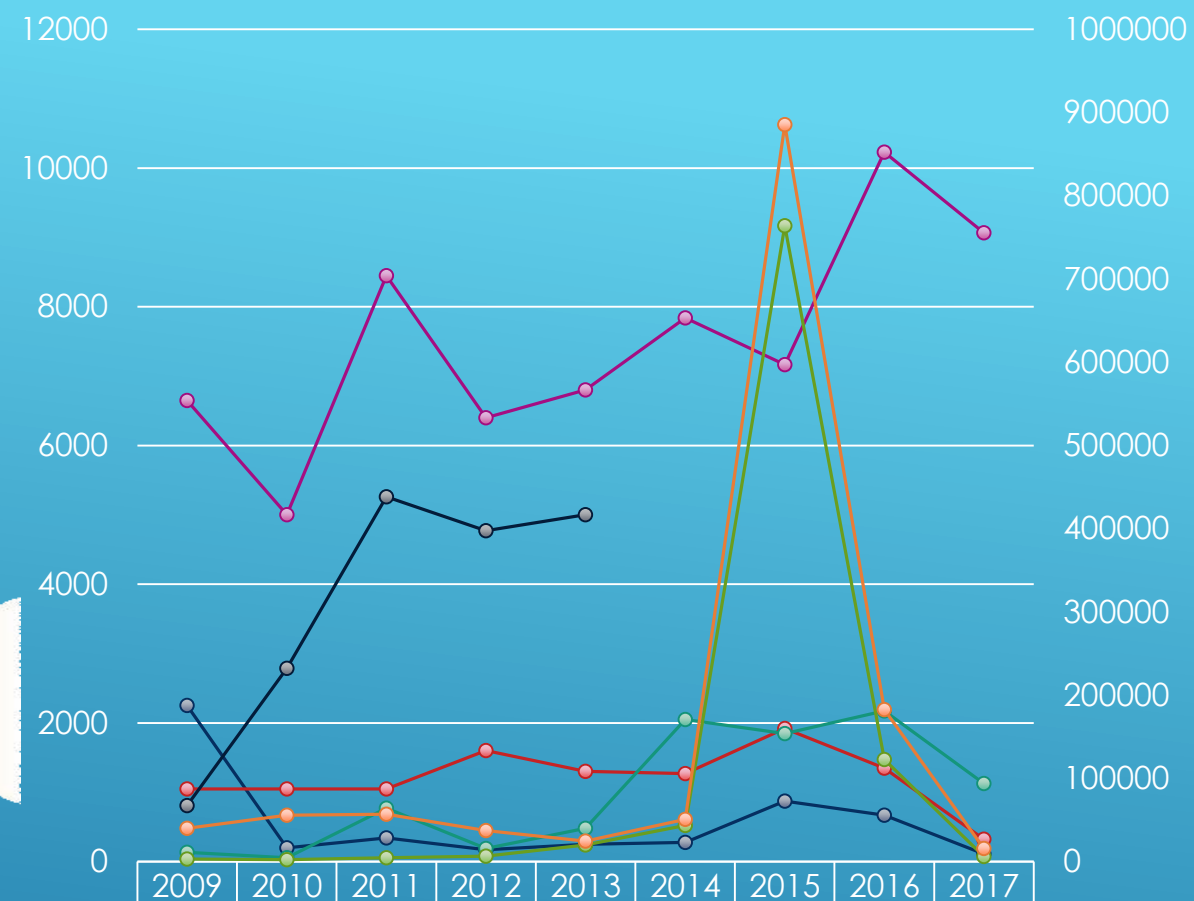
STATYSTYKI

Główne szlaki migracyjne do Europy i liczba osób z nich korzystająca

Źródło: opracowanie własne na podstawie Migratory routes map [w:] <http://frontex.europa.eu/trends-and-routes/migratory-routes-map/>, [dostęp: 20.08.2017].

Źródło: Migratory routes map [w:] <http://frontex.europa.eu/trends-and-routes/migratory-routes-map/>, [dostęp: 20.08.2017].

—●— WESTERN AFRICAN ROUTE	2250	200	340	170	250	275	874	671	113
—●— WESTERN MEDITERRANEAN ROUTE	6650	5000	8450	6400	6800	7840	7164	10231	9066
—●— EASTERN BORDERS ROUTE	1050	1050	1050	1600	1300	1270	1920	1349	322
—●— APULIA AND CALABRIA ROUTE	807	2788	5259	4772	5000				
—●— CENTRAL MEDITERRANEAN ROUTE	11000	4500	64300	15900	40000	170760	539461	811269	39335
—●— WESTERN BALKAN ROUTE	3090	2370	4650	6390	19950	43360	764038	122779	6356
—●— EASTERN MEDITERRANEAN ROUTE	40000	55700	57000	37200	24800	50830	885386	182534	15755

Liczba osób, które posiadają ważne dokumenty potwierdzające prawo pobytu na terytorium RP według obywatelstwa i rodzaju zezwolenia – wybrane narodowości

Według danych zebranych przez Urzędy Wojewódzkie Wydziały do Spraw Cudzoziemców (stan na 1.01.2017 r.), dokumenty różnego typu otrzymali obywatele 177 państw. Zgodę na pobyt stały uzyskało 51 208 osób.

W tabeli przedstawiono dokładne dane dotyczące wybranych narodowości.

Obywatel	POBYT STAŁY	POBYT REZYDENTA DŁGOTERMINOWEGO UE	POBYT CZASOWY	POBYT STAŁY OBYWATELA UE	ZAREJESTROWANIE POBYTU OB. UE	POBYT STAŁY CZŁONKA RODZINY OB. UE	POBYT CZŁONKA RODZINY OBYWATELA UE	AZYL	STATUS UCHODźCY	OCHRONA UZUPEŁNIAJĄCA	POBYT TOLEROWANY	POBYT ZE WZGLĘDŌW HUMANITARNYCH	RAZEM
Ukraina	24322	3183	75404	-	-	22	137	-	22	75	6	286	103 457
Białoruś	7716	490	3009	-	-	16	26	1	115	8	2	45	11 428
Wietnam	2419	2192	5333	-	-	-	7	-	4	1	220	93	10 269
Chiny	561	894	5523	-	-	-	45	-	12	1	3	3	7 042
Turcja	589	537	2061	-	-	-	13	-	3	5	1	11	3 220
USA	813	126	1416	-	-	2	71	-	-	-	-	3	2 431
Egipt	352	35	624	-	-	-	6	-	42	2	-	5	1 066
Pakistan	103	30	826	-	-	-	8	-	9	2	8	9	995
Syria	157	46	419	-	-	-	1	-	305	32	-	4	964
Irak	97	11	550	-	-	-	5	-	51	67	-	4	785
Bez Obywatelstwa	299	9	59	-	-	-	1	-	56	2	21	14	461
Libia	53	2	292	-	-	-	1	-	5	6	-	2	361
Afganistan	36	1	54	-	-	-	3	-	60	11	-	11	176

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Urzędy Wojewódzkie Wydziały do Spraw Cudzoziemców (stan na 1.01.2017 r.).

Charakterystyka mniejszości narodowych w Polsce

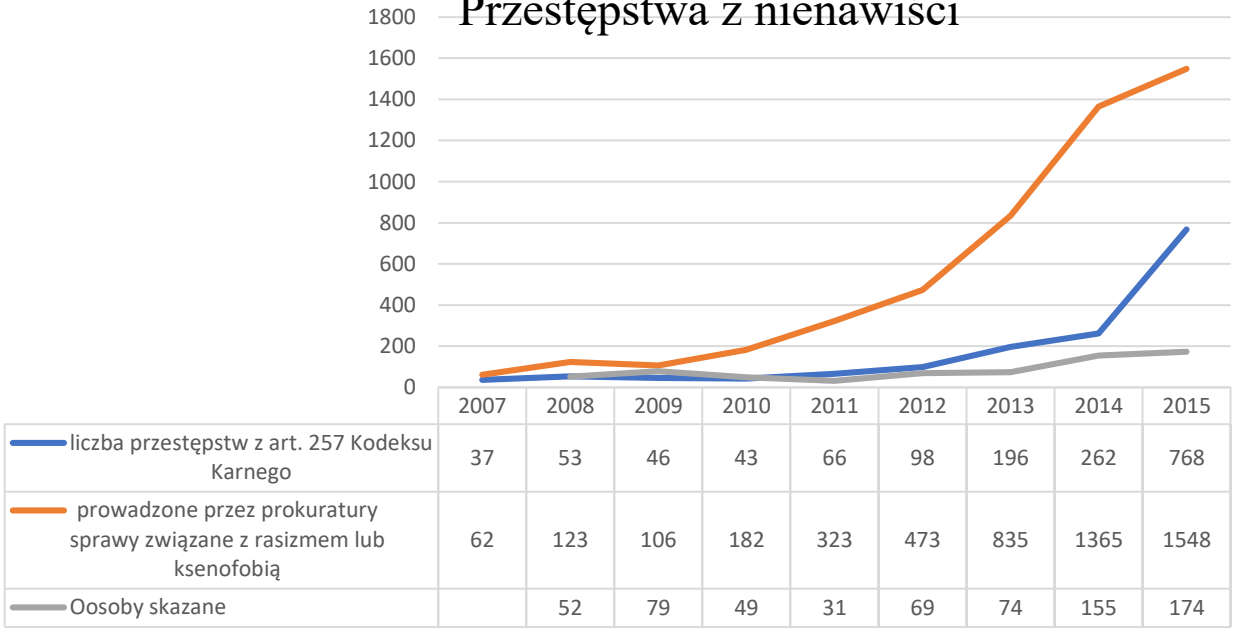
Deklarowane obywatelstwo	Liczba ogółem	Odsetek ogółu w procentach %
Polskie	36 522 200	94,83
Niemieckie	144 238	0,374
Żydowskie	7 353	0,190
Białoruskie	43 880	0,110
Ukraińskie	38 797	0,100
Rosyjskie	8 796	0,022
Litewskie	7 374	0,019
Czeskie	2 833	0,007
Słowackie	2 740	0,007
Ormiańskie	1 684	0,004
Razem	38 511 800	100
inne (w tym mniejszości etniczne i osoby posiadające obywatelstwo polskie i dodatkowo inne)	1731905	4,497

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, <http://mniejszosci.narodowe.mswia.gov.pl/mne/mniejszosci/charakterystyka-mniejsz/6480,Charakterystyka-mniejszosci-narodowych-i-etnicznych-w-Polsce.html#ormianie> (stan na 20.08.2017 r.).

Statystyki dotyczące tzw. przestępstw z nienawiści. Z danych wynika, iż liczba przestępstw z roku na rok rosła, a tylko w 2016 roku była mniejsza, o 3 przypadki, od roku poprzedniego.

Polskie społeczeństwo jest nazywane jednorodnym. Zgodnie z danymi zawartymi na stronie Mniejszości Narodowe i Etniczne, portalu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, wynika iż Polskę zamieszkują przedstawiciele 9 mniejszości narodowych i 4 etnicznych

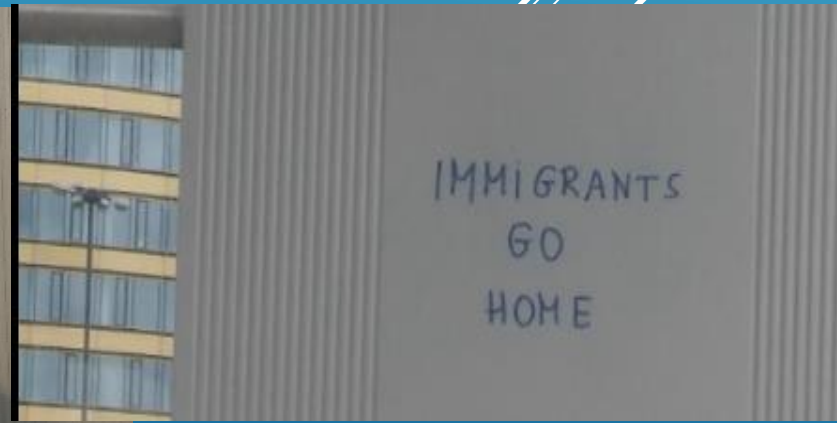
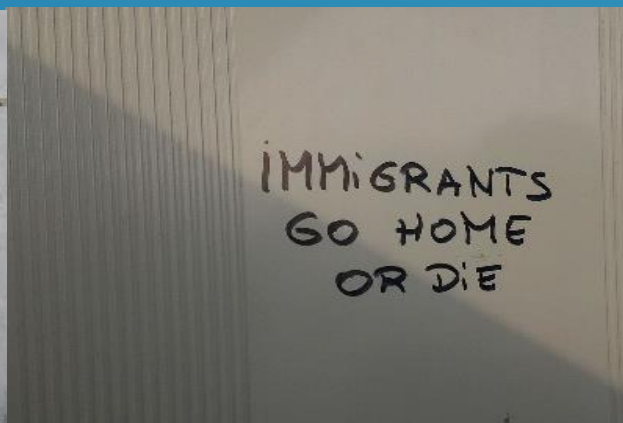
Przestępstwa z nienawiści

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Policji i prokuratury.

W Warszawie wielokrotnie niszczone kawiarnia – *Brunet Kafe* należąca do Salara Farsiego, z pochodzenia Irańczyka. Salar Farsi przyjechał do Polski w 2008 roku, gdzie rozpoczął studia. Jego praca magisterska nie spodobała się władzy w Iranie – skrytykował w niej rząd swojego kraju, za co grozi mu kara więzienia. Mężczyzna ten nie może wrócić do Iranu, dodatkowym powodem przemawiającym za pozostaniem w Polsce, jest to, że ożenił się z Polką i obecnie jest na ostatnim roku studiów doktoranckich na Uniwersytecie Warszawskim.

<http://wawalove.pl/Mamy-wyniesc-sie-z-Warszawy-pod-grozba-smierci-Rasistowski-atak-na-kawiarnie-prowadzona-przez-Iranczyka-a25730>, [dostęp 20.05.2017].

Dlaczego należy pomagać?

73 letni profesor Khaledem Basmadjim, pochodzącym z Aleppo. W 1971 ukończył studia we Wrocławiu, a w 1977 obronił doktorat w tym mieście. Ponadto ożenił się z Polką. Jest znanym specjalistą od chorób zakaźnych i tropikalnych (m.in. malarii), jednakże w Polsce nie może znaleźć stałej pracy. W 2012 roku przyjechał do Polski odwiedzić swoje córki, jednakże przez wojnę w Syrii nie mógł wrócić. Jak podał w wywiadzie dla portalu Miasta Gdańsk: „niedaleko Aleppo, jakieś 10-20 kilometrów, jest ISIS, są dżihadyści. To są na ogół półanalfabeci, głupcy, którzy nie mają nic wspólnego z islamem! Ja też się ich boję, jako muzułmanin! Oni zabijają wszystkich, muzułmanów też. Oni niewiele rozumieją, nie potrafią sami myśleć i dają się łatwo złapać na kłamliwą propagandę”.

G. Pewińska, *Khaled Basmadjim: Moje obrazy powstały w piekle*, <http://www.polskatimes.pl/artykul/3501771,khaled-basmadjim-moje-obrazy-powstaly-w-piekle-rozmowa,id,t.html>, [dostęp 20.05.2017]. <http://www.gdansk.pl/migracje/Przylecial-z-Aleppo-na-chwile-Historia-prof-Basmadjiego-gdanzczanina,a,77699>, [dostęp 20.05.2017].

Profesor Basmadjim w Polsce po opuszczeniu Syrii

Ruinny Aleppo Syryjskiego miasta skąd wyjechał profesor Basmadjim

Źródło: Przyleciał z Aleppo na chwilę. Historia prof. Basmadjiego, gdańszczanina, <http://www.gdansk.pl/migracje/Przylecial-z-Aleppo-na-chwile-Historia-prof.-Basmadjiego-gdanzczanina,a,77699> [dostęp: 20.08.2017].

Źródło: C. Burns, Your Aleppo and Syria questions answered, <http://www.bbc.co.uk/newsbeat/article/38320910/your-aleppo-and-syria-questions-answered> [dostęp: 20.08.2017].

Kampania „Witamy”

ZAMIAST POKAZAĆ PRAWDZIWE PRZYWÓDZTWO I CHRONIĆ UCHODźCÓW, WIĘKSZOŚĆ PAŃSTW ZATRZASKUJE PRZED NIMI DRZWI. NAJBOGATSZE KRAJE ZRZUCIŁY ODPOWIEDZIALNOŚĆ **ZA PONAD 21 MLN UCHODźCÓW** NA ZALEDWIE KILKA PAŃSTW. WPŁYWOWE MEDIA I POLITYCY MANIPULUJĄ RZECZYWISTOŚCIĄ DEHUMANIZUJĄC UCHODźCÓW, PRZEDSTAWIAJĄC ICH JAKO „NIELEGALNYCH” ALBO ANONIMOWYCH „NAJEźDźCÓW”, KTÓRZY SĄ „ZAGROŻENIEM DLA BEZPIECZEŃSTWA”.

Amnesty International

DO CZEGO WZYWAMY?

Wszystkie kraje mogą pomóc chronić uchodźców poprzez udział w programie przesiedleń oraz tworząc inne, legalne i bezpieczne drogi przyjmowania uchodźców. Przesiedlenia pomagają chronić tych uchodźców, których prawa są najbardziej zagrożone – ludzi, którzy doświadczyli tortur, kobiety narażone na nadużycia. W sytuacjach kryzysowych rządy mogą wprowadzać także inne rozwiązania np.:

- ▶ łączenie rodzin – uchodźcy mogą połączyć się z bliskimi członkami rodziny, którzy już żyją w innym kraju
- ▶ stypendia naukowe i wizy naukowe – pozwalają uchodźcom na rozpoczęcie albo kontynuację nauki
- ▶ wizy medyczne – pomagają osobom w poważnym stanie otrzymać ratujące życie leczenie.

Trudna sytuacja w państwach takich jak Syria, czy Libia, skłoniła miliony osób do porzucenia ojczyzny, zmiany miejsca zamieszkania na bezpieczniejsze oraz umożliwiające rozwój oraz poprawę statusu materialnego i bytu. Część z tych osób uzyskała status uchodźcy, część ciągle walczy o swoje prawa.

Dla wielu osób wraz z napływem imigrantów pojawiają zagrożenia, lecz należy pamiętać, że także szanse – napływ nowej kultury i pracowników, którzy mogą wesprzeć gospodarkę.

Ponadto niebezpieczeństwa czyhają nie tylko na mieszkańców, a także na nowo przybyłe osoby. W samej Polsce doszło do ataków na osoby o innej karnacji, wyznaniu lub akcencie. Dodatkowo w Warszawie powstało wiele napisów mających na celu zniechęcenie imigrantów do przyjazdu.

PODSUMOWUJĄC MOŻNA UZNAĆ, ŻE NAPŁYW
IMIGRANTÓW STANOWI KOLEJNE ZAGROŻENIE DLA
KULTURY NARODOWEJ, GDYŻ RÓŻNICE JAKIE DZIELĄ
NOWYCH I STARYCH MIESZKAŃCÓW DANEGO
PAŃSTWA NIE SĄ CZYMŚ NIEWIELKIM CO MOŻNA BY
POMINAĆ. GENERUJE TO WIELE PROBLEMÓW,
JEDNAKŻE, CZY POWOŁUJĄC SIĘ NA BEZPIECZEŃSTWO
MAMY ZAPOMINAĆ O UDZIELANIU POMOCY
POTRZEBUJĄCYM?

BEZPIECZEŃSTWO WOLNOŚĆ

WYKORZYSTANA LITERATURA M.IN.:

1. Burns C., *Your Aleppo and Syria questions answered*, <http://www.bbc.co.uk/newsbeat/article/38320910/your-aleppo-and-syria-questions-answered>.
2. Gogou K., *The EU-Turkey deal: Europe's year of shame*, <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2017/03/the-eu-turkey-deal-europes-year-of-shame/>.
3. <http://mniejszosci.narodowe.mswia.gov.pl/mne/mniejszosci/charakterystyka-mniejs/6480,Charakterystyka-mniejszosci-narodowych-i-etnicznych-w-Polsce.html>.
4. <http://wawalove.pl/Mamy-wyniesc-sie-z-Warszawy-pod-grozba-smierci-Rasistowski-atak-na-kawiarnie-prowadzona-przez-Irancyka-a25730>.
5. <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/spoleczenstwo;3978364.html>.
6. <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2017/03/a-remarkable-journey-an-emotional-reunion/>.
7. <http://www.trtworld.com/opinion/syrian-refugee-family-finally-makes-it-to-germany-wheelchairs-and-all-318569>.
8. Konwencja dotycząca statusu uchodźców sporządzona w Genewie dnia 28 lipca 1951 r. (Dz.U. 1991 nr 119 poz. 515).
9. Marek E., Migracje zagraniczne i uchodźstwo we współczesnym świecie [w:] "Polityka społeczna", 1995, 3/1995.
10. *Mity i fakty, Pojęcia i definicje*, <http://uchodzcy.info/infos/pojecia-i-definicje>.
11. Niedźwiedzki D., Integracja europejska a problemy migracji i kryzysów społecznych w Polsce [w:] M. Kwiatkowska, K. Sochacka (red.). Polska w Unii Europejskiej. Początkowe problemy i kryzysy?, Warszawa 2002.
12. Pewińska G., *Khaled Basmadji: Moje obrazy powstały w piekle*, <http://www.polskatimes.pl/artukul/3501771,khaled-basmadji-moje-obrazy-powstaly-w-piekle-rozmowa,id,t.html>.
13. Słownik migracji [w:] <http://udsc.gov.pl/wp-content/uploads/2015/09/Migracje-s%C5%82ownik.pdf>.
14. Śmierć pod kebabem w Elku. Akt oskarżenia dla Algierczyka, <http://elk.wm.pl/450058,Smierc-pod-kebabem-w-Elku-Akt-oskarzenia-dla-Algierczyka.html#axzz4r9mUbicY>.
15. Urzędowska M., *Rak naszych czasów*, <http://wyborcza.pl/1,75968,18423725,rak-naszyczasow.html>.
16. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, [Dz.U. 2003 nr 128 poz. 1176].
17. Wójcik-Żołądek M., Współczesne procesy migracyjne: definicje, tendencje, teorie [w:] „studia BAS”, 2014, Nr 4(40).

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

mgr Małgorzata REJMAN-KAROLEWSKA

Wojskowa Akademia Techniczna
Wydział Cybernetyki - Instytut Organizacji i Zarządzania
Zakład Bezpieczeństwa Narodowego

► malgorzata.rejmankarolewska@wat.edu.pl